

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árajegyzék szerint számít. Egyes szám ára 10 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 60 fill. Nyilttér petit sora 60 fill.</p>
---	---	--

A csongrádi borokért.

Mikor a silányabb fajta hegyi borok mustjárt a szüretéken 25—30 krajczárt kapnak a termelők, mikor 40 krajczárért ecetsavanyu lőrért kénytelenek asztali bor helyett a felvidéken beszerezni: indokolt a fölött gondolkodni, hogy a magyar alföldi buza méltó társa, az alföldi bor miért nem tud piacot találni sem a felvidéken, sem a külföldön, sőt még a közelben levő otthonban sem.

Mert az talán csak nem természetes piaci ár, mikor 10 krajczáros kartellel leszorítják a hazafias borkereskedők már otthon a csongrádi borok árát? ahelyett, hogy beraktározni, kezelni, jó hírt emelni, s kitűnő fajborokkal iparkodni a korszerű pinczekezeléssel értékében gyarapítani a majdnem semmi értékkel nem bíró mustot. Az talán csak nem borkereskedés, hogy itt csak éretlen korában, ugyszólván értéktelen állapotában adják és veszik a bort? ahelyett, hogy fajszőlőkből külön fajborokat csinálnának, ahelyett, hogy a néhány évi pinczekezeléssel tökéletesen érett borokat hoznának piacra? Mert ha lenne itt borkereskedésről szó: akkor már előre megrendelné a kereskedő a termelőnél, hogy neki ráczürmöst csináljon, vagy szomorodni, vagy muskotályt, fehér barkart stb. amelyeknek ára az egész világon sokkal magasabb lévén a rendes asztali bornál, a kereskedő is többet kapna érte.

Az egész alföldnek legelső sorban borkereskedéséhez hiányzik a kellő tőke és szakképzettség.

Ezen a pincze egyletekkel lehetne csak segíteni. Mert ebből indulna ki aztán, a kellő tőkéből és szakérteleméből fejlődne ki a bortermelés egyéb feltétele is. Nem a földet kell először a bortermelésre művelni: hanem tőkéről is kell gondoskodni, amely biztosítsa előre azt; hogy a föld művelése, a bortermelés kifogja magát a gazdának év végével fizetni.

Hiszen szomoru példák igazolják, hogy a kereskedelem szabadsága mennyire veszélyezteti a becsületes munka gyümölcsét; s hogy a gazdákat jó reménység fejében újabb munkával, kiadásokkal előre küldeni — ismét csalódással

járna. Haladjon a földműveléssel együtt a kereskedelem áldozatkészsége is! Csak is akkor lesz sikere a magyar bortermelésnek, ha a buzával üzött szomoru tapasztalatok után szigorúan fogják rákényszeríteni a borkereskedőket arra, hogy ne legyen a földművelés becsületes munkája, gyümölcse a bornál is olyan játékszere a kufárkodásnak; mint a buzánál.

A földművelési minster első ténye volt igen helyesen a borhamisítás szabadosságát megsemmisíteni, üldözni. Második ténye ama felhívás, amelyet a tőkeszerzés tárgyában a gazdákhöz intézett: mikor legutóbbi beszédében a pinczeszövetkezetek létesítésére buzdította a gazdákat. Szegzárd, Szab, Battyány, Moór, Pankóta és Szeged pinczeszövetkezetei részére államkölcsönt adott. A közösvári pinczeszövetkezet és a budapesti minta pinczeszövetkezet hatása majdnem fordulópontot képez a hazai borkereskedelem történetében. Csongrádon egy pinczeszövetkezet az ígért államsegély mellett pár év alatt fényes eredményeket tudna felmutatni. Mert a minster állami támogatást ígért és sehol sincs ez inkább indokolva, mint Csongrádon, amelynek talaja termi az alföld legkitűnőbb borát. Az egész magyar alföld bortermelése érdekében intézhetnék kérelmüket Csongrád gazdái a miniszterhez a pinczeszövetkezet részére adandó államkölcsön iránt.

Megvagyok győződve róla, hogy Csongrádvármegye főispánja szíves készséggel pártolná a gazdaközönység kérelmét a ministernél, s a főszolgabíró jóakaratu érdeklődését mi sem bizonyíthatja jobban annál, mint az a törekvése, régi óhajta, hogy bár minél előbb látnák be a gazdák, hogy politikai torzsalkodás helyett inkább válllvetve buzgolkodnának azon, miszerint alakítsák meg az 1894. évi XII. t.-cikkben sürgetett hegyközségi szervezetet, a szakszerű szőlőművelés első feltételét.

E tekintetben igen tanulságosok és üdvösek voltak Boda tanár népszerű felolvasásai, s ha a szőlőbirtokosok végre érkezettnek látnák az időt arra nézve: hogy e kérdésben egyesült erővel tömörüljenek anyagi érdekeik előmozdítása

czéljából: tudom, hogy a közigazgatás részéről nemcsak legszivesebb támogatásra fognak találni; de ismerve a járás vezetőjének erélyességét — törekvéseiknek sikerét is biztosítva látom.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Vadnay Andor dr. főispán a f. hó 22-én városunkon át Budapestre utazott. honnan a f. hó 27-én megy ismét vissza Szentesre. — Feuer Náthán dr. országos egészségügyi felügyelő, a f. hó 22-én az esti vonattal ide érkezett. Mint lapunk m. számában említettük Feuer Náthán dr. a belügyminisztertől lett kiküldve, hogy a «Tiszavidék»-ben megjelent a helybeli orvosi kar ellen irányuló vádban beható vizsgálatot tartson.

— **Hatalozások.** Özv. Faragó Istváné szül. Fekete Rozália a f. évi márczius 22-én d. u. 5 órakor hosszas szenvedés után életének 64-ik évében elhunyt. Temetése a f. hó 24-ikén d. e. 10 órakor ment végbe nagy részvét mellett. — Nyíry Sándor Nyíry Gyula szolgabíró ur édes atyja Szentes város képviselőtestülete és a szentesi Takarékpénztár igazgatósági tagja a f. évi márczius hó 18-án 72 éves korában Szentesen elhunyt. — Farkas Béla Dömsöd-dunapatáji társulati főmérnök a f. hó 16-án munkájában hirtelen meghalt. Holttestét Szentesre szállították, hol a f. hó 20-án tették örök nyugalomba a családi sírboltba. Farkas Béla, mint a szegedi folyammérnök és napidíjas mérnöke huzamosabb ideig tartózkodott városunkban és itt általában kedvelt alakja volt a helybeli intelligens társadalomnak. Innen a Berettyó szabályozásához került; később pedig a dömösöd-dunapatáji társulat főmérnökévé választott, hol élete 46-ik évében érte a hirtelen halál. Áldás és béke emlékeztére:

— **Kossuth-gyász évfordulója.** E hó 20-án volt ismét évfordulója, hogy a magyar népszabadság bajnoka: Kossuth Lajos örökre lehunyta szemét, messze idegenben, távol hazájától Olaszország Turinó városában. A magyar nemzet hálás kegyelele jeléül évenként megüli a gyásznapot. Községünk képviselő testülete akkor elhatározta, hogy minden márczius hó 20-án, a gyásznapi évfordulóján gyászünnepélyt tart a község-háza tanácstermében. Ugy látszik a 6 évvel ezelőtt hozott határozat feledésbe ment, mert a gyásznapi évfordulóján még egy szerény fekete zászlót sem tűztek ki a község-háza ormára. De, hogy a községi előljáróság megfeledezett a gyásznapi, azon nem csodálkozunk, hanem a 48-as párt 4 fokozata, vagyis a 48-as, a 48-asabb, a leg 48-asabb és a legisleg 48-asabb párt nem gyászolt, az már csak mégis furcsa. Persze, Hegyi Antalnak csak akkor kell Kossuth Lajos: midőn Kossuth Ferenczel kocsikázva takargatja belső érzelmi világát — az ultramontán reactionárius eszméket.

— **Csongrádi Janus.** Janus, mint tudva van, a régi rómaiak istene volt, kit két alakkal ábrázoltak: neki szentelték januárius havát. A helyben megjelenő «Tiszavidék» annyiban egyezik meg Janus istenséggel, hogy két különböző tartalommal szokott megjelenni. Így pl. a m. vasárnap megjelent számának «Ujdonságok» rovata más tartalommal jelent meg Hegyinek és párthiveinek, viszont más ujdonságokat közölt a helybeli iparos olvasó körnek. Hegyi és párthiveinek kiosztott számban a 4-ik ujdonság címe: «Az igazság érdekében» melyben visszaszivják a támogatást a szegedi kereskedelmi és iparkamarával szemben. Ellenben az iparos olvasó kör részére küldött számban a 4-ik ujdonságnak: «Beküldött» címe van, melynek tartalma az iparos olvasó kör köszönő nyilatkozata a

helybeli «Casinó» választmányához, aláírva Ugrai elnök és Boda Márton jegyző. Ugyancsak az iparos olvasó kör részére küldött lappeldányban: «*Ellasalt innepség*» című újdonság foglaltatik, melyben Gajári Odón képviselőnkét rángatja le a fényes tollú szerkesztőség; azonban ez az újdonság a Hegyiék részére küldött lappeldányból teljesen hiányzik. Most már csak az a kérdés, hogy a kir. ügyészség beküldött lappeldányokban közölni szokták-e azokat a cikkeket, miket a Hegyi part részére szoktak közölni? Mert ugyan avval az erővel 3 féle tartalommal is kiadhatják a lapot, amint kétféle tartalommal kiadják. Azután meg nagyon sokszor úgy a szerkesztőségnek, mint a kiadónak az érdeke azt hozza magával, hogy a kir. ügyészség más tartalmu lapot kapjon, mint a nagy közönség. Mert ellenkező esetben közérdeklőség elleni kihágás miatt hivatalos sajtóért akasztana nyakukba.

— **A csongrádi műrágalmak.** Emlékeznek még t. olvasóink azokra a nagy garraal hirdetett vádakra, amelyekkel az ország előtt bepiszkolni igyekeztek a tiszta kezű Hegyi páter hívei, Csongrád közigazgatásának tisztességét. A megejtett vizsgálatok alapján most érkezett le a vármegegyéhez a belügyminister határozata, amely csatanós bizonyítékkal szolgáltat elégtételt a megtámadott, a megrágalmazott tisztviselőknél és még jelentősebb módon igazolja be azt a régi példa beszédet is, hogy a visszafelé fordított puska azt lövi agyon, aki elsüti. Ez a ministeri leirat kegyetlen szatirával sorolja fel ugyanis azokat a képzelenségeket, amelyekkel a közigazgatásban járatlan elemek lehetlenné teszik a közszolgálatot, s lesújtó kritikával mond szigorú ítéletet arról a duhajkodásról, amelylyel Hegyiék az anarchiát akarták belevinni a közigyvek elintézésébe, emlékezetes és szégyenletes szereplésükkel.

— **Ki lehet községi képviselő?** A törvény szerint csak tisztességes ember. Tehát csőd, vagy büntett miatt jogerős ítélettel vád alatt álló egyén nem lehet tagja a képviselő testületnek, amely a nép vagyoni érdekei fölött határoz. Mint hogy a napokban két bírósági ítélet is érkezett Csongrád község előljáróságához, amelyek szerint különféle, nyereségesség vágyból elkövetett büntettek miatt Hegyi Antalt vád alá helyezték: ennél fogva az előjáróság kénytelen volt a képviselők névsorából nevezettet kitorolni. Így tehát a község ellen, mint *kegyur* ellen, nem rendezhet a bő jövedelmeket élvező *kegyelt*, hálás szívvel országra szóló botrányokat a község házában. Sic transit gloria mundi!

— **Gazdasági előadások.** Mult vasárnap szintén nagy érdeklődés mellett tartotta a gazdasági bizottság szakelőadásait. A gyümölcsfák oltásáról Blázsik Mihály igazgató tartott vonzó előadást. A tárgy, tekintve aktuális voltát, igen helyesen volt megválasztva. Majd Boda Márton a szőlőmetszésről érkezett — második. Oly nagy volt t. i. az érdeklődés a tárgy iránt, hogy azt az előadó, közkívánatra kénytelenített megismételni. Ma tartatik a hatodik gazdasági előadás, mely alkalommal Placht Arthur a házi állatok gyakoribb betegségeiről fog beszélni.

— **Tanulók miséje.** Régi óhajta volt a polgári iskola tantestületének, hogy az iskolába járó tanulók külön misét nyerjenek. Ebbeli törekvése csak most érvényesült. A mai naptól kezdve vasár- és ünnepnapokon d. e. háromnegyed kilenckor a plébánia templomban külön mise lesz a tanuló ifjuszág számára. Most már megvalósítható az a szándék is, hogy a tanuló ifjuszág énekeljen a szent misén, ezzel is emel a vallásos áhitot, melynek fejlesztésére és megőrzésére a zsenge ifjúságnak nagy szüksége van.

— **Az állami tanítók országos szövetsége,** mely már eddig is közel 1000 tagot számlált, újabbán 30 taggal szaporodott. Ugyanis a csongrádi állami iskolai tanítók közül 30-an, kik átértik az egyesülés szükséges voltát és igarkodnak lépést tartani a törekvő tanítósággal, beléptek az országos szövetségbe. — Az országos szövetség választmányába a csongrádi tanítók Blázsik Mihály igazgatót választották be.

— **A Tiszát-Dunát összekötő csatorna.** A kereskedelmi minister úgy látszik állja szavát. A csatorna kiépítésére vonatkozólag leküldte már Hozspotzky Alejos ministeri tanácsost Csongrádmegyébe, hogy a műszaki felvételeket kezdje meg. Jelenleg Dorozsmán teljesíti megbízatását a nevezett ministeri tanácsos ur, aki majd a napokban itt fogja folytatni a régóta óhaj-

tott nagyszabású terv megvalósítására irányuló működését. Isten hozza mielőbb körünkbe!

— **Egy derek magyar iparos.** A távollevő hadkötelesek közül talán egy sem került el az otthonból olyan messze földre, mint Nyilas Ferenc gépépítő. A sorozásra haza kellett volna most jönnie; azonban elmaradását igazolta, a fősolgabírói hivatalhoz küldött levelében, amelyet Londonból írt haza. Miután Svájc nevezetesebb városait, Berlint, Párist gépészeti tanulmányok végett bejárta, végre London felé vette útját, ahol a Borough Polytechnic Institute gépéplteszek rajtanfolyamának esti előadásait látogatja, amelynek vizsgája május havában lesz. Jelenleg — mint levelében írja — oly czégnél van alkalmazva, ahol a legkülönbözőbb francia és angol szabadalmazott petroleum motorok szerelését és szerkezetét tanulhatja meg. «Nem csak a honvédelmi kötelességnek akarok eleget tenni — végzi levelét a következő szép szavakkal — hanem hazámnak minden tekintetben szeretnék hasznára lenni.» Örvendünk, hogy Csongrád a magyar iparnak ilyen derek iparosokat adhat.

— **Az idei fősorozás eredménye.** Nem hiába mondják, hogy a csongrádi nép ritkítja párját a harci vitézség dolgában; hanem az idei sorozás eredménye azt látszik bizonyítani, hogy közegészségügyi tekintetben a közigazgatás is hivatásának magaslatán áll. 674 hadkötelessből besoroztak 230 egyént, ezek közül részben 20 felülvizsgálatra, 22 pedig gyógykezelésre kórházba, részben megfigyelés végett hazaküldetett. Az idei sorozás eredménye oly fényes bizonyítéka az itteni nép jóra való-ságának, hogy ehhez hasonló eredménnyel aligha dicsekedhetnek sok helyütt.

— **Mindenkit megmarnak.** Hegyi Antal véghetetlen szelidségű lelkipásztor által sugalmazott «*Tiszavidék*» újság, minden embert megmar, aki nem tartozik pártjukhoz. Így pl. alig tette be Csongrádra dr. Hollósy István a lábát, már a «*Tiszavidék*» m. száma megtámadja. Az egész támadás azért van, mert Hollósy hátat fordított Simának. Hát hiszen hányan vannak már azok, akiket Sima levett lábáról, akik neki felültek és érte rajongottak, de midőn kiismerték, hogy tulajdonképen kivel árulnak egy gyékényen, hát otthagyták, azokat megszámlálni egy hamarjába nem is lehet. Tóth Kálmán, Burián, Pinter, Balogh, Temesváry, Kátai Pál János és az Isten tudja még hányan hagyták ott Simát és pártját: midőn kiismerték a vezért. Különbön is, éppen Hegyiéknek nem szabad politikai pálfordulásokról beszélni: midőn éppen Hegyi 5-szörös köpönyeg forgató és az egész gárdája egytől-egyig mind szemenedett renegát. Sö-pörjőnek tehát első sorban a maguk háza előtt, ahol annyi a szemét, hogy a fülük sem látszik ki belőle.

— **Hegyközséggé alakulás.** A csongrádi szőlősgazdák végre megsokalták azt a furesz-állapotot, hogy míg Félégyháza a bor mustja 20 kr. addig a sokkal jobb csongrádi bor ára mindig lejjebb szállt. Félégyháza is így nyomták le a borkupeczek az árakat, míg egyszer aztán összeállottak a gazdák és egyesültek a saját védelmükre. Így alakították meg a hegyközséget. Törvény szerint ha a szőlőterület 1/3-ad részének birtokosai kívánják a megalakulást, akkor a fősolgabíró hivatalból megalakultnak jelenti ki a hegyközséget, amelynek teljesen önálló hatásköre mindenütt üdvösnék bizonyult a borhamisítókkal szemben. Érdekes tudni, hogy Csongrád szőlőterülete 1935 katasztrális hold: ha tehát 645 hold terület birtokosai óhajják, kéri a hegyközséggé alakulást — akkor Csongrádon is a szőlőbirtokosok önálló hegyközséget fognak képezni.

— **Iskolák közegészségügyi vizsgálata.** A mult néten dr. Boer Antal főorvos több napokon keresztül sorra megvizsgálta a községi és tanyai iskolákat. Hiányokat csupán a Szt.-Imre, Szt.-István és bokros

parti iskoláknál talált, amiknek pótlására már Mátéffy fősolgabíró azonnal meg is kereste az iskolai gondnokságot.

— **A hajóhid.** A tavasz hivatalosan beköszöntött a kalendárium szerint: tehát a hajóhidat már beállították a Tiszára. Azonban az időjárás nem sokat törődik se a kalendáriummal, se a hivatalos tavaszi beköszöntővel — mert egész téliesre változott s úgy havaz, akárcsak deczemberben volnánk.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata** Kruspér Pál kir. főmérnök és az államépítészeti hivatal főnökének elnöklelte alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgálatát 1900. évi április hó 7-én d. u. 3. órakor kezdve m. kir. államvasutak szegedi szivattyu telepén fogja megtartani: miről érdekeltek azon figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy a vizsga letételére vonatkozó — kellően bélyegzett s felszerelt — kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági elnökénél (Szeged, Posta-palota) kell megelőzőleg benyújtaniok vagy beküldeniök.

— **A fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumról.** Az 1848—49-i hőshonvédek, vértanúk és Kossuth Atyánk emléktárgyainak muzeuma, a nemzet kegyeletnek legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretnek. Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az elcséptől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratok stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag muzeumát. Ennek a hazafias intézménynek a pénzügyministerium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi ministerium megengedte a muzeumkiadványaink szétküldéséhez a hírlapbélyegek használatát. A magyar hazafiság, vitézség és vértanúság valódi templomának, a fővárosi 1848—49-i muzeumoknak főtartói a muzeum könyv-, hangjegy- és képkkiadványainak állandó vevői. A fővárosi 1848—49. muzeumnak megalapítása óta a legbecsebb és legérdekesebb kiadványa e muzeumnak most jelenik meg. Az emberiség díszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknak 1848—49-i arcképet adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbjainak ajánlván ezt a fővkep-ut, leghivebb életnagy arcképet. Barabás, Marasztóni és több jeles művészrajzoló litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek, a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenyes arca volt Kossuthnak. A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykorú Daguerrotyppei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővérének útmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeknek közreműködése mellett. Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtökéletesebb életnagy képe. E remek és nagybecsű képnek muzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében legjobb községeink, kaszinóink, olvasóköreink, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 frt 40 kr. csekély árért. E képnek bolti ára 5 frt és 50 kr. vagyis 11 korona lesz. Minden igazi jó magyarnak, — ha módjába áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i muzeumot, midőn a jeles fővárosi tanács a muzeumunknak eddig birt helyiségét elvette, míg a német Göthe muzeumnak ingyenes diszhelyiséget adtak a derek fővárosban. Az 1848—49-i dicső napoknak a most mult ötven éves jubileum alkalmából ma nincsen nagyobb szerű emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth muzeum, amelynek hazafias főntartóihoz, kiadványaink vevőihöz fordulunk, tudatván, hogy a hősök és vértanúk e Pantheoná-

nak létezése megszűnnék, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomorban, étvágyhiány, rossz emésztés, máj-fájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejlődés-ban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vér tisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitérő gyógyszer b. figyelmükbe ajánljuk. 1. tekercs, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerára, Bécs, I. Singer strasse 15.

A legelőkelőbb hetilap kétségtelenül A Hét. Kiss Józsefnek ez az úttörő, rendkívüli népszerűségű és magas niveaujú lapja. Tizenegyedik évében van A Hét s ez idő alatt publikumot csinált magának, a nemes ízlést szerető közönséget, a mely specialitás ez országban. A Hét minden sora ezt a tisztult ízlést szolgálja, cikkei az intelligenciának vannak írva, iránya a magasabb műveltség és finomság mesgyéjét jelenti. Feltékeny gonddal őrzi meg e határokat, melyeken belől az aktualitásoknak és a belletrisztikának művészi zománcot ad az a fényes gárda, mely Kiss József körül csoportosul. Ambros Zoltán, Ignótus, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Heltai Jenő, Makai Emil, Szalay Fruzina, Papp Dániel, Lovik Károly, Szőlősy Zsidmond, Telekes Béla stb. A Hét belső emberei, a kikhez úgyszólván az egész aktív irodalom — Jókai Mórral az élén — külső munkatársakként csatlakozik. Bánfily-naplói országos feltűnést keltettek s országos népszerűsége tettek szert, krónikái, irodalmi és művészeti cikkei, elbeszélései, versei, apróságai a tekintély és a szellem súlyával hatnak. Most folyik A Hétben Kóbor Tamásnak, e kiváló írónak, Budapest című regénye: egyike az utolsó évtizedek legszebb regényeinek. A Hét előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (VII. Alsó-Erdősor 3.).

— **Stefánia főhercegnő esküvője.** A miramerai esküvő, ez a páratlanul magában álló frigykötés megtörtént. A belga király leánya, Rudolf trónörökös özvegye, a kire még nem régen úgy tekintettünk, mint a leendő magyar királynéra, immár egy magyar nemesember Lónyay Elemér gróf hitvese s az 1848-iki nemzetgyűlés elnöke nővérének Pázmándi Vilmának a menyje. S meg kell adnunk, hogy a királyleányból és a magyar ifjúból, amint ez a «Budapest» sikerült képén is látható, szép összeillő pár lett. Ugyancsak a «Budapest»-ben volt először szemlélhető a főhercegasszony új otthonának, a bodrogolaszi Lónyay-kastélynak a rajza is, ugy-

szintén az esküvő színhelye Miramera is, egyáltalán nincs ujság, amely illusztrációiban is az eseményekkel oly egyforma lépést tartana, mint a «Budapest» képes politikai napilap. Aki a «Budapest»-nek csupán az illusztrációit nézi meg: az a legfontosabb eseményekről már tájékozódhatik. De a «Budapest» más tekintetben is a legjobb és a legajánlatosabb napilap. Röviden, velősen benne van minden. Aki nek, főképp a nyári időszak beköszöntével, nincs sok ideje az olvasásra, de a hazai és külföldi eseményekről mégis tájékozódni akar: annak a legajánlatosabb a «Budapest» már olcsósága miatt is. A «Budapest» előfizetési ára ugyanis egy óra 2 korona (1 frt), három óra 6 korona (3 frt). A kiadóhivatal (Budapest, IV. Sarkantyús-utca 3. sz. a.) szívesen küld kívánatra bárkinek mutatványszámot.

Szell Kálmán sikerének útka. Köz tudomású dolog, hogy Szell Kálmán a belügyminiszteri tárcát ideiglenesen magának tartotta meg, azzal a szándékkal, hogy a fuzió után azt vagy Apponyinak, vagy Horánszkyknak juttassa. Tervét azonban nem valósíthatta meg, mert a belügyminiszterségre Szilágyi Dezső is aspirált. A helyzet most is változatlan s miniszterelnök igen jól tudja, hogy akár Apponyit-Horánszkyt, akár Szilágyit teszi meg belügyminiszterre, a szabadelvű pártban szakadás áll be, mert a családott miniszterjelölt és pártja az ellenzékbe megy át. Így hát Szell Kálmán a belügyminiszteriumot tovább is maga vezeti s ez idő szerint legfőbb gondját az képezi, hogy a tárcára éhesekeket csitítsa s türelmetlenségüket ellessulyozza. Hogy ezt elérkühesse s hogy a párt zugolódás és elűzettség helyett jókedvű legyen s a jelennel megbékéljen, arra igen zseniális módot eszelt ki. Semmit sem tett egyébként mást, mint azt, hogy a szabadelvű párt tagjai számára a legvígabb élclapra, a Mátyás Diákra előfizetést s így a szabadelvű párt tagjai most (olvassván a Mátyás Diákot) állandó jókedvben vannak s harsogó kacajaik közt a belügyminiszterség kérdésének eldöntésére nem is gondolnak. Mindehhez csak azt tesszük hozzá, hogy a Mátyás Diák előfizetési ára negyedévre 3 korona s hogy a kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyús-utca 3.) ingyen küld mutatványszámot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Asszony-szörnyeteg.

Kiről lehetne másról szó, mint Kajtár Ilkáról, arról az asszony borbé bűj szörnyetegéről, aki alhatatos, megrögzött tagadásával már 3 ízben ki kerülte a hóhér kötelét, aki jobban megérel az akasztófára, mint Gyömbér Pál a hirhedt asszony-gyilkos.

Ez a bestia háromszor állott már a szegedi bünyenyítő törvényszék előtt gyilkossággal vádolva. Noha, mindanyiszor

kimosdott, mégis világosan állt mindenki előtt, hogy mind a három esetben ő volt a gyilkos. Két ízben avval volt vádolva, hogy mostoha gyermekeit tette el lábálól, még pedig az egyiket megfojtotta a másikkal, egy erőteljes legénynek orozva vasvillát szurt a fejébe.

A harmadik áldozat második férje: Keller Sándor volt, kit megmérgezett. Ezt a szörnyű vádat is lerázta alhatatos, makacs tagadásával, habár a bírák megvoltak szenttül győződve, hogy a gyilkos Kajtár Ilka volt.

A szegedi bünyenyítő törvényszék bünyösnek is mondta ki és elítélte; a kir. tábla a törvényszék ítéletét jóváhagyta; de a curia bizonyítékok elégtelensége miatt felmentette.

Ez az asszony szörnyeteg, aki valóságos tojástáncot járt az akasztófa körül, midőn makacs tagadásával sikerült a bünyető igazságszolgáltatást kikerülnie, a helyett, hogy magába tért volna, hogy visszakerülve csendesen, alázatos bünyében viselte volna magát, valósággal tüntetett a közvélemény ellen. Sőt utóbbi időben, valószínűleg azért, hogy a lelkiismeret szavát elnyomja, a leg erkölcselenebb életet élte. A tanyáján holmi könnyű erkölcsű nőekkel és kicsapongó nejkühöz hűtlen férfikkal valóságos orgiákat rendeztek: Kajtár Ilka, hol egyik, hol másik férfi karjai közé dobta magát, hol egyiket, hol másikat csábította el nejkűtől, dulta fel az othon családi boldogságát.

Ez a kicsapongó élet, a megcsalt szeretők, nyakát szegték, vissza vitték a börtönbe, honnan úgy sem kellett volna kiszabadulnia. Most már valószínű, hogy Bali Mihály budapesti hóhér fogja rátenni a kezét, hogy kiszorítsa fekete lelkét bünyös testéből.

Bogdán József csendőrőrmester, dacára annak, hogy Kajtár Ilkát felmentették, azóta folyton szemmel tartja. Jól tudta, hogy ez a nő előbb-utóbb hurokra kerül. Czinkos társnőinek tett bizalmas nyilatkozatát, meg az elhagyott, megcsalt szerető bosszuját használta fel Bogdán bámulatra méltó ügyességgel és midőn a bünyelelek, a körülmények tökéletesen egybeavágyva nyomra vezettek, rátette kezét, éppen akkor: midőn egy polgári ügy tárgyalását a helybeli kir. járásbírósnál befejezték.

Kajtár Ilka mint akinek a szénája tökéletesen rendben van, nyugodtan távozott a kir. járásbíróstól, azonban Bogdán József meg sem hagyta pihenni: hanem rátette kezét, elfogta a f. hó 21-én és 22-ikén már Blázsik Tamás rendőrségi őrök és Nagy Géza csendőr fedezete mellett a szegedi kir. bünyenyítő törvényszékhez kísérte.

A további vizsgálat a legnagyobb erélylyel folyik, de a vizsgálat érdekében ez időszertint egyéb adatot, mint azt, hogy a bünyös asszony beismerésben van, nem közölhetünk.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- kévekötő aratógépeit,

melyek főelőnyei: **préselt aczéllemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpuszthatlan szerkezet,** továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resicza mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejű **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerű, aczélöntésű ekelővel ellátott **ekéit, „Boniféle“ kéttengelyű eketaligáit járgányos cséplő-készleteit, szecsckavágóit** és egyéb mezőgazdasági eszközei.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásukat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyivánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, akik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláirt megbízással bírnak és csupán oly jogkörral, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a **közönség tévútra vezettessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek,** felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenképp, a ki nevünkben eljár, **írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük** s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

Képvisező: **Fischer Mór** (szeged).

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

6 sz.
1900**HIRDETMÉNY.**

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1900 évi március hó 7-én 733. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Csongrád községre vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszíni eljárás a nevezett községben 1900 évi április hó 2-án fog kezdődni.

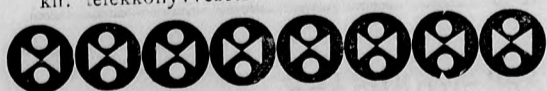
Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutatassák, fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kir. eszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Nyári Pál, Dr. Szappanos Sándor.
betétszerkesztő kir. telekkönyvvezető. kir. járásbíró.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban!

Legjobbnek bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás veralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyors és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felhőfőzést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgöröcsöt, vértelenséget, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult.

Dr. Rosa-féle balzsam

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegédést elősegítő szer.

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tyúgok, vérkelek, pokolyar és genyvedéseknél, továbbá körömgennyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményvedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált.

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszerész-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser. I üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr.ával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kéri a prágai Fragner B. gyógyszerész-től és figyeljen arra hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

RAKTÁRAK CSONGRÁDON: Vladár Sándor és Ungváry József gyógyszerész-tárában
BUDAPESTEN: Török József gyógyszerész-tárában, Egger A. gyógyszerész-tárában.
Főraktár **B FRAGNER** császári és kir. szállító Apotheke „Zum schwarzen Adlern“ a készítőnél. Prag. Ecke der Spornergasse Nr. 203. 30—12

Bor.

1-4 éves homoki ó schiller vagy fehér bor erősség és év szerint 100 literenként 22-24-28-32 frt. Ujbor (fejtve) minőség szerint 16-18-20-24-28 frt. **Tessék «Borajegyzéket» kérni.** Rendelő hordót is kaphat, mely beszerzési áron számítatik fel, s ugyanily áron 6 héten belül, bérmentve, utárvét nélkül, sértetlen állapotban vissza is vétetik s annak ára postautalványon át lesz küldve. A rendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatom, erről jó hírnevem nyújt kezeséget. **Borüzlet-hez 20-40,000 forinttal 12-14% jövedelem biztosítása mellett társ keresetlik.**

**Lasponya ojtványok.
Spanyol meggy fekete.**

Gyümölcse ép oly értékes, mint a birsé, s fája ugyan ilyen áron adatik el. (Pándi vagy körösi meggy.) Termékenységet előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatónak permetezzük, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa.

A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belü és könnyű törettű. 2-3-4 éves diófák ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes.

gyümölcsfák, nevezetesen körte, alma, szilva, ősz- és kajszinbarack, cseresnye, meggy, szelíd gesztenye, lasponya magas dereku és törpe állásuakban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig kaphatók

Kiselejtezett nemes ojtványok.

2-3-4-5 éves életerős példányokban, azok kora és erőssége szerint 2 5-7-10-15 kr. áron.

Mindenféle vadoncok.

erősség szerint 5 forint 85 kr.-tól 19 forintig ezrenként.

Kerti eszközök.

Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemző- és ojtókések, ezenfelül jelfa és ojtókenőcs igen eleső árak mellett rendelhető meg.

Ér- és névjegyzéket küld:

Ungváry László föld-, szőlő- és faiskola birtokos Czeplédről.

Nem hull a haj nines többé kopasz ember.

Szenzációt kelt a gyógyfukivonatom, melyet évek hosszu során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Felfedeztem és százoszor pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Kapható gyógyszerházakban és mindennemű illat- és pipereczik-kereskedésben.

Főraktár: **Török József** gyógyszerháza, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: **Góth Gyula**, illat- és pipereczikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Fötér

Vidéki megrendeléseket utárvétellel azonnal eszközöl:

Egyedül készítő és széjjelküldési raktára.

DOBÉ NÁNDOR

Budapest, Nefejejs-utca 27.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon 1900.